

O carte de eseuri aparținând marelui Mircea Eliade, scrise în perioada studiilor făcute în India. O parte din cele trei care compun cartea „Erotica mistică în Bengal” este rezervată corespondenței dintre autor și părinții săi rămași în țară. Pe lângă lipsa banilor, Eliade se îndoia că cineva din România va putea aprecia munca sa de orientalist. Știm deja de mai multe decenii că lucrările sale au depășit granițele țării și sunt și acum un material indispensabil pentru cei interesați de filozofia indiană. În „Erotica mistică în Bengal”, Eliade compară cultura europeană cu cea indiană. „În Europa există întotdeauna o dublă personalitate: a cugetătorului și a omului de acțiune. Cel dintâi scrie cărți, ține cursuri universitare, contribuie la așa numita „atmosferă culturală” a orașului sau a țării; celălalt e un simplu muritor de rând, cu mizerii și cu invidii comune.”

Două culturi, două filozofii, europeană și indiană. Despre misticism, autorul ne spune:

„În Europa, misticismul înseamnă iubire și cunoaștere experimentală a lui Dumnezeu. În India înseamnă și acest lucru, dar înseamnă și orice activitate supra rațională.”

Sunt comparate timpul istoric pentru european și...inexistența lui pentru hindus.

„În India nu există simțul istoric, nu există cronologie, nu există o clară conștiință a timpului. Spiritul indian a renunțat organic la corespondenții exteriori: documente, precizie, recapitulări, genealogie, etc.”

Comparațiile dintre cele două culturi continuă în domeniul sexului.

„O expresie sexuală, când se întâlnește în literatura mistică și ceremonială, nu deșteaptă în conștiința cititorului indian panica sau excitația, tulburarea sau curiozitatea pe care, de obicei o produce în mintea cititorului occidental.”

„Kama-Sutra”, tratatul de sexologie hindus, e privit diferit de europeni și de indieni.

„E semnificativ faptul că voluptatea are un rol cu totul secundar în viața asiaticului, în ciuda aparențelor. Se vorbește despre „Kama – Sutra” ca despre o carte sub index, o carte publicată de edituri scandaloase și citită pe sub mână. Totuși, nimic mai firesc în Orient decât o asemenea carte, care e înainte de toate un tratat tehnic, fără nimic frivol în el, o învățătură care transformă ceremonialul într-o estetică și pe femeia ordinară într-o erudită rafinată.”

Venirea primăverii e primită cu bucurie de indieni:

„În luna Phalgun, la începutul primăverii, India sărbătorește robust și primitiv biruința soarelui. E în această lună Phalgun, și o victorie a vieții vegetale și presimțirea surdă a pieririi ei apropiate prin arșiță. Biruința soarelui e vestită prin roșu. Însăși sărbătoarea cea mai însemnată a Indiei se începe și se sfârșește printr-o necumpătată dănțuire a roșului.”

Eliade nu putea să-l omită în cartea sa de eseuri pe mentorul său indian Rabindranath Tagore și emoțiile pozitive ale omului, toate observate și consemnate cu atenție: „Sărbătoarea primăverii e fascinantă la Shantiniketan. Tagore a știut să îmbine, fără nicio urmă de intenție pedagogică, prilejul primăverii cu bucuria omenească, și să îmbete de lumină și de dans acest omenesc până îl face pastă într-o mână nevăzută.”

Profetul Indiei moderne-cum a fost numit scriitorul și filozoful indian, scria piese de teatru care erau jucate primăvara, în luna Phalgun, în parcuri:

„Când se încheie drama, reprezentată acolo, în parc, cu adolescenți și adolescente, rămâi amețit de atâta descătușare a omenescului, de atâtea și atâtea bucurii adunate ca într-un potir într-o singură zi și duse ție la buze de mâna lui Tagore.”

Preocupat de ce se va întâmpla cu el „după”, autorul „Istoriei religiilor...”, mărturisește în cartea „Erotica mistică în Bengal”:

„Poate mor mâine...Gândul acesta mă paralizează. Nu moartea, ci imprevizibilitatea ei. Nu faptul în sine, ci împrejurarea. Necunoscutul. Nu mă întreb: ce are să fie dincolo? Ci-când voi fi răpit?”

CARTE: „Erotica mistică în Bengal” de Mircea Eliade

Scris de Horia Picu

Duminică, 08 Iunie 2014 06:57 -

A fost „răpit” în 22 aprilie 1986, dar are locul său incontestabil în eternitate!...